

خانواده خدمه سانچی با گذشت ۳ سال از حادثه همچنان تأکید دارند آنها زنده هستند

ققنوس در آتش

روزشمار تقویم دوباره رسید به دی ماه پر واقعه و یکی از دلخراش ترین وقایعش یعنی آتش گرفتن کشتی سانچی که چون ققنوس پروبال آتش گرفته در میان آب های خروشان سوخت و خاکستر شد. شامگاه ۱۶ دی ۹۶ بود که خبر تصادف یک نفتکش ایرانی شامل ۳۰ ایرانی و دو بنگلادشی با یک کشتی فله بر چینی در سواحل چین ناگهان روی خط خبری تمام رسانه های دنیا قرار گرفت. نفتکش سانچی، حامل ۱۳۶ هزار تن میعانات گازی به ارزش حدود ۶۰ میلیون دلار بود که بر اساس برنامه قرار بود به شرکت هانواتو تال کره جنوبی تحویل داده شود. محل حرکت این کشتی، عسلویه بود. برنامه این بود ۳۲ خدمه کشتی پس از انجام مأموریت به خانه و آغوش خانواده شان برگردند اما آرزویش به دل آنها ماند. از ۳۲ خدمه سانچی، جسد ۳ نفر پیدا شد اما از ۲۹ خدمه دیگر هنوز خبری نیست. سه سال از این حادثه مرگبار می گذرد ولی پرونده اش در میان برخی خانواده های دریانوردان هنوز باز است و می گویند آنها درگوشه ای از این زمین خاکی زنده هستند و نفس می کشند. در مقابل اما بعضی کارشناسان با تکیه بر دلایلی که دارند، می گویند همه ۲۹ خدمه فوت شده اند. سالروز این واقعه باعث شد این حادثه را یک بار دیگر از لحظه وقوع آن بازخوانی کنیم.

لیلا حسین زاده

تیش

دوشنبه ۱۸ دی

درحالی که خانواده های ملوانان با اشک و آه با خبرنگاران مصاحبه کرده و با التماس از امدادگران می خواستند هرچه زودتر ملوانان گرفتار در آتش را از کشتی خارج کنند، جسد یکی از ملوانان نفتکش ایرانی، چهار مایل دورتر از کشتی پیدا شد. دو کشتی شرکت ملی نفتکش و کشتی دیگری از کشتیرانی ایران، همچنان به دنبال پیدا کردن رد و نشانی از ملوانان بودند.

در ادامه جست و جوها ۱۳ کشتی امداد، منطقه ای به وسعت ۹۰۰ مایل دریایی را به دنبال ملوانان گشتند اما چیزی عایدشان نشد. پس از سه روز، انتقادهای از کند بودن عملیات بالا گرفت. به گفته سرکنسول ایران در شانگهای، شدت آتش و انفجار باعث کندی عملیات شده بود و کشتی های امدادی باید به فاصله ۱۵۰ متری سانچی می رسیدند تا بتوانند اقدام مفیدی انجام دهند.

یکشنبه ۱۷ دی

کشتی آتشین وسط دریا و موج های خروشان بود و هیچ خبرنگاری به آن دسترسی نداشت تا از ثانیه به ثانیه آن عکس و فیلم بگیرد و به شبکه های اجتماعی بفرستد. تمام منبع خبری، همان اطلاعات ناچیزی بود که مقامات رسمی می دادند. همه مردم دلشوره ۳۰ ملوان ایرانی را داشتند که آتش محاصره شان کرده بود. از درون کشتی سوزان هیچ کس خبر نداشت. ۱۷ ساعت پس از وقوع حادثه، چهار کشتی امداد رسانی و سه قایق برای پاک کردن لکه نفتی وارد محل حادثه شدند. سخنگوی انرژی مجلس گفت: «قایق نجاتی روی کشتی قرار داشت که حالا دیگر نیست و احتمال دارد ملوانان با استفاده از قایق از مهلکه گریخته باشند.»

۳۰ ساعت پس از انتشار این خبر امیدوارکننده، مدیرعامل شرکت ملی نفتکش ایران با گفتن این جمله که خبر نجات ملوانان صحت ندارد، همان ته مانده امید مردم و خانواده های خدمه را به یاس تبدیل کرد.

شنبه ۱۶ دی

روز شنبه، نفتکش سانچی از بندر عسلویه حرکت کرد و طبق برنامه قرار بود یکشنبه وارد آب های کره جنوبی شود اما شنبه شب، ناگهان سانچی با یک کشتی باری چینی به نام کریستال در سواحل چین برخورد کرد و چون بار سانچی، نفت فوق سبک با درجه اشتعال بسیار بالا بود پس از برخورد ناگهان به یک گلوله آتش تبدیل شد. چین با اعزام هشت کشتی و پیوستن کره جنوبی به این عملیات، جست و جوها را آغاز کردند. با آغاز عملیات و انتشار هرچه بیشتر خبرهای مربوط به سانچی، تمام مردم گوش شدند و چشم و لحظه به لحظه عملیات جست و جوی ملوانان سانچی را دنبال می کردند. خانواده ملوانان نیز که همان دقایق اولیه از حادثه باخبر شده بودند، از تماس با گوشی های آنان چیزی نصیب شان نشد. چینی ها همان روز اول حادثه، به دلیل حجم بالای آتش و گازهای سمی منتشر شده، آب پاکی روی دست علی ربیعی - وزیر کار آن زمان - ریختند و گفتند تمام خدمه جان خود را در همان دقایق اولیه پس از وقوع حادثه از دست داده اند.

سه شنبه ۱۹ دی

شرایط جوی بسیار بد، موج های بلند و آتش، مانع آن بود که عملیات جست و جوا ادامه پیدا کند. مدیر عملیات ناوگان شرکت نفتکش، اعتقاد داشت هنوز هم امکان زنده ماندن ملوانان وجود دارد. او این احتمالات را مطرح کرد: «با همگی به سمت موتورخانه رفته اند یا از قایق های نجات استفاده کرده یا با پوشیدن لباس های اضطراری به دریا پریده اند. اگر ملوانان به سمت موتورخانه رفته باشند، چون موتورخانه ۱۴ متر زیر آب است، احتمال کمی وجود دارد که زنده مانده باشند. از دو قایق نجاتی که در کشتی وجود داشت، یکی سوخته و از دیگری هم اثری نیست. بنابراین ممکن است با آن به دریا رفته باشند.» احتمالاتی که باعث شد دوباره خون امید در رگ خانواده های خدمه به جریان بیفتد.

سه روز پس از حادثه حسن روحانی، رئیس جمهوری هم به وزارتخانه های خارجه، راه و شهرسازی و نفت دستور پیگیری تمام ابعاد حادثه را صادر کرد. درحالی که کشتی های چینی، کره جنوبی، ژاپنی و نیروی دریایی ایران برای کمک رسانی و مهار به محل وقوع آتش سوزی آمده بودند اما به ادعای برخی مسؤولان در آن زمان، چینی ها به عمد فعالیت جدی در مهار آتش را انجام نمی دادند تا بار کشتی سوخته و باعث آلودگی آب های این کشور نشود.

چهارشنبه ۲۰ دی

چهار روز پس از حادثه، هنوز خبر موثقی از وضعیت ملوانان به بیرون درز نکرده بود. با کاهش انفجارها در کشتی، امید تیم های جست و جوی برای ورود به کشتی افزایش پیدا کرد. چینی ها با این که به نظر می آمد با اراده بیشتری مشغول انجام عملیات هستند، اما به بهانه بدی آب و هوا و وجود احتراق کوچک در کشتی، دوباره عملیات را متوقف کردند. این اتفاق در شرایطی افتاد که بر اساس کنوانسیون های بین المللی، به دلیل وقوع حادثه در آب های چین، این کشور در قبال مهار آتش مسؤولیت داشت. اگر قرار بود تیم های امدادی ایران به محل حادثه اعزام شوند، دست کم به ۲۰ روز زمان نیاز داشتند که تا آن زمان تمام شانس ملوانان برای زنده ماندن احتمالی از بین می رفت. در میان بیم و ناامیدی، ناگهان رسانه ها از اعزام ۱۲ تانکاور نیروی دریایی از طریق هوایی به آب های چین خبر دادند.